

” SOKKAL TÖBBET ÉR
A MEGVALÓSULT ÁLOM,
HA A CSALÁDOM
VELEM ÖRÜLHET.

SZÖVEG –
SZÁM KATI

SOROZAT –
KÉPMÁS

KÉPEK –
EMMER LÁSZLÓ

FEL KELL VÁLLALNUNK AZ EGYÉNISÉGÜNKET

Herczegh Anita édesanyja, akiről a hátsó borítóra készítünk képet, már a stúdióban van, amikor odaérek. Mire a köztársasági elnök felesége megérkezik, már mindenkiel összebarátkozott, s amíg Anita asszony végigjárja a szokásos, kötelező öltöző–smink–fodrász utat, édesanyja már hosszú, sztorizós beszélgetésbe merült Melindával, a stylisttal – gyereknevelésről, egészséges és természetes életmódról és sok másról –, amelybe nem lehet nem bekapcsolódni. Anita asszony mosolyogva jegyzi meg: *„Édesanyám kedvessége, nyitottsága mindenkit meghódít.”* A beszélgetést is azzal kezdjük, hogy miért választotta őt a hátsó borítóra.

- ◆ – A szüleim ötven évig, apám haláláig voltak házasok. Apám tudós jogászprofesszor volt. Az sajnos föl sem merülhetett, hogy anyám is egyetemet végezzon, mert származása miatt abban a történelmi helyzetben ez nem volt lehetséges. Miután leérettségizett, szinte rögtön férjhez ment, és hamar megszülettünk a bátyámmal, így az ő hivatása a család lett. Soha nem érezte magát alárendelt szerepben, hogy „csak” családanya – ezt is nagyon tisztelem benne –, de mivel nagyon művelt, mindig egyenrangú szellemi társa volt apámnak. Úgy él teljes életet, hogy nem épített saját karriert. Apám felvidéki származású, ezért amikor már anyagilag megengedhették maguknak, létrehoztak egy alapítványt, amelynek célja, hogy segítse a felvidéki magyarságot kultúrája, identitása megőrzésében. Miután apám meghalt, anyám nagyon fontosnak tartotta, hogy folytassa mindezt, ezért kettőzött energiával munkálkodott. Annak ellenére, hogy nem kötődik személyesen a Felvidékhez, örömmel és hihetetlen energiával látja el az alapítvány gondozását. De tevékenyen segíti a Máltai Szeretetszolgálat munkáját is. Amikor pedig nincs nagymamai teendője, akkor kulturális, művészeti vagy közéleti eseményeken is részt vesz. Hetvenen túl is inspirálóan aktív életet él.

– Ön is egy olyan feladatot kapott, amikor férje köztársasági elnök lett, amely nem feltétlenül esett egybe a vágyaival, a személyiségével vagy a karrierterveivel. Édesanyja volt a minta hozzá?

– A szüleim példát adtak, ez biztos. Valójában nem a férjem köztársasági elnökké választásakor kellett váltanom, hanem már előbb: amikor ő Európa parlamenti képviselő lett. Akkor fizetés nélküli szabadságra mentem és lényegében feladtam a bírói karrieremet. De nem ez volt a legnehezebb döntés. Az volt a fő kérdés, hogy a férjem hétvégi apuka legyen-e, vagy családként tudjuk megszervezni, megélni a hétköznapokat is. A legkisebb gyermekünk akkor volt hétéves, éppen elkezdte az iskolát, a két nagyobb viszont már egyetemre járt. Végül azt a megoldást választottuk, hogy a két nagy itthon maradt, a két kisebb pedig velünk költözött Brüsszelbe.

– Az államfő feleségeként ez a hivatásbeli hátralépés a nyilvánosság felé kilépést jelentett, egészen más feladatokkal. Ugyanúgy magáévá tette a férje álmait, mint az édesanyja az édesapját?

– Igen, de ezt én sem éreztem áldozatnak. Ez a feladat sok új lehetőséget kínál számomra, amit nagyon lehet szeretni! Amióta számtalan alapítvánnyal, egyesülettel, szervezettel találkozom, sokkal jobb lett a véleményem az emberekről. Hihetetlen, mennyi önzetlen segítő dolgozik jó ügyekért! Rengetegen állnak fontos ügyek mellé névtelenül, ki munkával, ki pénzzel – és nem azért, hogy bemutassák a médiában vagy leírják az adójukból. Az egyik gyermekotthonban például van, aki fodrászként fizetség nélkül vágja le a gyerekek haját, van, aki segít az adminisztrációban vagy cipőt vesz a bentlakóknak, más a felújításban tud részt venni. Böjte Csaba egyik otthonában frissen érettségizett fiatalok, leendő egyetemisták egy hónapig táboroztatták a gyerekeket. A felnőtt életük küszöbén, az utolsó igazi vakáción ezt érezték a legfontosabbnak.

– A köztársasági elnök feleségeként milyen külsőségeknek kell megfelelni? Ön hihetetlenül csinos, nyilván sportol is, de ebben a gyönyörű magassarkúban végigsétálni egy protokolleseményt nem kis fizikai erőfeszítés lehet.

– Odafigyelek az évszámra és sportolok is, de ez eddig is megvolt az életemben, és a súlyom sem változott. Régen előfordult, hogy beleugrottam egy nadrágba meg egy pulcsiba,

ha mentem valamelyik gyerekért, de nem jelent olyan nagy kényszert most sem az elvárt megjelenés. Persze oda kell figyelnem, hogy férjemmel Magyarországot képviselve hogyan jelenek meg egy fotón más elnöki vagy királyi pár társaságában. Azt tapasztaltam, hogy az általános protokoll-előírásokba azért mindenki bele tudja csempészni a személyiségét, legyen szó uralkodóról vagy elnöki feleségről. Nagyjából ilyen volt a stílusom régebben is, hiszen bíróként is fontos a megjelenés, de az tény, hogy most még kevésbé engedhetem meg magamnak, hogy például a cipőm sarka kopott legyen.

– Talán egy bíró számára nem annyira előnyös a hangsúlyosan nőies megjelenés.

– Ó, azt a talár megoldja.

– Egy bírónő tárgyilagos döntéseket hoz az életben is, például szigorú szülő?

– A kettőnek egymáshoz szerintem nem sok köze van.

– Mit szeret a hivatásában?

– Azt, hogy független vagyok, illetve csak a jogszabálytól függök, nem az ügyfelemtől, ahogyan például egy ügyvéd.

– És a döntés felelőssége nem nyomasztó?

– Gazdasági pereket tárgyaltam, amikor pedig a három gyerek nagyobb lett, a cégbírósághoz mentem, tehát mindig úgy mond „hideg-rideg” ügyeken dolgoztam. Szerencsére nem kellett gyerekelhelyezési perekben, válásoknál vagy testvérek közti örökösödésről döntenem. A perek tárgya többnyire az volt, hogy cégek milyen kötelezettségeket vállaltak és azt teljesítették-e vagy sem. Ebben általában egyértelműek a helyzetek.

– Hogyan dönt a jó ügyek támogatásáról? Gondolom, sok az ilyen megkeresés. Abban is racionális?

– Ha olyan területről jön a kérés, amelyről nincs elegendő információ, segítenek a munkatársaim. A gyerekekkel kapcsolatos felkérésekre csak akkor mondom nemet, ha esetleg már korábban elígérkeztem másik programra. Örömmel veszek részt kulturális, művészeti eseményeken, de szívesen teszek eleget oktatással vagy testi-lelki egészségünk megőrzésével kapcsolatos rendezvényekre szóló meghívásoknak is. A karitatív feladatok közül számomra kiemelten fontos a Máltai Szeretetszolgálat munkája, önkéntesként segítem tevékenységüket. Az a fontos,

EGYRE TÖBB NŐI
NAGYKÖVETTEL
TALÁLKOZOM,
AHOL A FÉRJ VÁLT
ÉLETRITMUST, ÉS
KÖVETI A FELESÉGÉT.

hogy a felkérés olyan ügyet szolgáljon, amelyet egyéniségem vagy személyes kötődésem miatt hitelesen tudok támogatni. Ebben is fel kell vállalnia az embernek az egyéniségét.

– Nagy hangsúlyt fektet például a tehetséges gyerekek támogatására. Ebben mi a legnagyobb kihívás? A gyerekek felkészítése, motiválása vagy a szülői háttérrel való kapcsolattartás?

– Egyrészt esélyt kell adnunk a gyerekeknek a fejlődésre, és megfelelő teret, hogy kibontakoztathassák képességeiket – de kell hozzá az ő lelkesedésük, és emellett szükség van a családjuk támogatására is. Vannak persze hihetetlen jó érzékkel megáldott tanárok, nevelők, jó szándékú, elhivatott emberek – például Böjte Csaba testvér és Snétberger Ferenc iskolateremtő gitárművész –, akik többnyire a családokat is meg tudják győzni arról, hogy a tehetség ápolása a gyerek igazi útja.

– A saját családját mennyire viselte meg a költözés és a protokolláris helyszíneken berendezett otthon?

– Amikor ideköltöztünk, a három nagy már egyetemista vagy dolgozó felnőtt volt: azt mondták, szó nem lehet róla, hogy ők a barátait – a Harry Potter kifejezésével élve – „a tiltott rengetegbe” hívják. Egy sorompóval, őrséggel körbevett hely alkalmatlan erre. Ezért ők nem költöztek velünk. A legnehezebb időszak az volt talán, amikor Brüsszelben a harmadik évünket töltöttük, és jött a hír, hogy a férjemet az államfői posztra jelölik: a velünk lévő nagyobbik gyermeknek ugyanis egy éve volt hátra az érettségiig, nem volt tehát észszerű hazajönnie egy teljesen más iskolarendszerbe. Akkor úgy döntött, hogy Belgiumban marad egyedül, hogy befejezze a középiskolát. Ez sem neki, sem nekünk nem volt könnyű, de sikeresen helytállt. Nagyon büszke vagyok rá!

– A gyerekek könnyen elfogadták, hogy az édesapjuk munkája határozza meg a család életét?

– Ebben nőttek fel. Tudják, hogy ettől a helyzettől ők is kapnak, de nekik is áldozatot kell hozniuk. A három nagyobb gyermekemnek a rájuk irányuló figyelem miatt nagyobb a súlya a vállán: munkájukban emiatt még jobban kell teljesíteniük. A legkisebb esetében a legtöbb, amit tehetünk, hogy igyekszünk neki, amennyire lehet, egy átlagos gyermek hétköznapjait biztosítani. Tömegközlekedéssel jár iskolába, barátaival táborba vagy kirándulni megy, ahogy a korosztályában a többiek.

– Házaspárként is sikerült megtartani a korábbi barátait?

– 35–40 éve ugyanaz a baráti társaságunk, minden évben együtt megyünk velük biciklitúrára, sátorozni, síelni, evezni, ahogy tettük ezt korábban is.

– A közjogi méltóságok feleségei rendszerint ott vannak az eseményeken a férj mellett, és általában eléggé körülhatárolt a feladat, amelyet elvárnak tőlük. Ritkán látni olyat, hogy egy női közszereplő mellett ugyanilyen szerepben a férje van. Vagy tévedek?

– Ha a magyar köztársasági elnökök feleségeit nézzük, mindegyik kicsit másképp látta el ezt a feladatot. Sólyom Erzsébet például inkább visszahúzódó személyiség volt, Dalma asszony pedig a mai napig is aktív. Mivel eleve kevés politikussasszony van, nyilván kevés férjet is látunk mellettük. Viszont egyre több női nagykövettel találkozom, ott gyakran előfordul, hogy a férj vált életritmust, és követi a feleségét.

– De például a jótékonyági szerepkör kifejezetten női vonalnak tűnik.

– A magyar történelemben csupa ilyen nőalakkal találkozunk, *Lorántffy Zsuzsanna*, *Szilágyi Erzsébet*, *Teleki Blanka*, *Veres Pálné* vagy a női szentek, kezdve *Szent Erzsébet*tel... de ma már jócskán vannak férfiak is közöttük.

– Ha Önnek kellene elmondania az éjfél utáni újévi beszédet, az miről szólna?

– Szerencsére eddig ez nem merült föl. Mivel anya vagyok, és egyértelmű, hogy ez fontos számomra, az új esztendő első pillanataiban a családokat köszönteném – és nem csak a Családok évében. Elmondanám, hogy a család egyszerre jelent örömet, bátorítást, reményt és vigasztalást. Elszomorít, ha arról olvasok, hogy valaki már a sokadik válásán is túl van. Emlékszem, egyikük azt nyilatkozta, hogy ha valaki tíz év múltán még mindig ugyanazzal él együtt, az magát és a társát is becsapja, hiszen a szerelem ekkorra már elmúlik, ezért őszintén egy ilyen házasság. Számomra ez felháborító. Megtiszteltetés, hogy évek óta fővédnöke vagyok a Házasság hete rendezvénysorozatnak: célunk, hogy minél több pozitív és hiteles példát mutassunk be, mert meggyőződésünk, hogy a házasság olyan szövetség, amely az őszinte szeretetről, hűségről, kölcsönös megbecsülésről szól.

AZ ÁLMOK VALÓRA VÁLTHATÓK FIATALON – DE NEGYVEN FELETT IS!

– A gyerekei generációja hogy látja ezt? Elég a családi minta?

– Ez még előttünk áll. Én csak remélni tudom, hogy gyermekeink követik a családi mintát, bár hozzánk képest kicsit késésben vannak.

– A korai házasság nem gátolhatja a tehetség kibontakozását?

Legyen egy minimális egzisztenciális háttér, ezt használják leggyakrabban ellenérvnek a családalapítással szemben.

– Ketten együtt egy szűkösségben könnyebb a szükséges anyagiakat előteremteni. Aki egyetemistaként vagy egyetem után gyermeket vállal, annak negyvenéves korára majdnem felnőnek a gyermekei, így még további évtizedek maradnak arra, hogy elérje a céljait. Sok ismerősöm a gyereknevelés alatt jött rá, hogy egészen mást szeretne csinálni: a gyermekek mellett továbbtanult, és új irányba indult el. A gyermekvállalás a karrier szempontjából nem elvesztegetett idő! Az álmok valóra válthatók fiatalon – de negyven felett is! És sokkal többet ér a megvalósult álmom, ha velem örülhet a családom. ♦